

Kommunerne sætter CØ på dagsordenen

2018-installationen af Desmis udstyr i Storåen.

Dansk Materiale Netværk leder et projekt om cirkulær økonomi, hvor Esbjerg og Holstebro Kommuner skal finde nye veje til at genanvende mere plast. Projektets første fase går ud på at kortlægge, hvor meget plast der løber fra åer og mindre vandløb direkte ud i havet

Plast har unikke egenskaber, som eksempelvis gør det muligt at nyde frugt og grøntsager fra middelhavsområdet på danske middagsborde, og som er velegnede til industrielle formål overalt i verden. Men materialet er samtidig miljømæssigt problematisk at nedbryde og genanvende.

Dansk Materiale Netværk (DMN) har dyb viden om plast og vigtige metaller og samarbejder i stigende omfang med danske kommuner om at finde modeller for at håndtere affaldsplast mest effektivt med henblik på størst mulig genanvendelse. Den cirkulære økonomi er rykket højt op på dagsordenen hos politikerne.

-Problematikken har mange danskeres bevågenhed. Alle synes, det er forfærdeligt, når der flyder med plast i naturen, og der er affald på strandene. De færreste ved imidlertid, at der sker meget inden for området, siger projektleder i DMN Bente Nedergaard Christensen.

Forbrugerønsker krydser miljøhensyn

Hun giver flere eksempler på dilemmaer, når forbrugerønsker krydser miljøhensyn.

Vi vil gerne have et godt, blødt greb på tandbørsten, når vi børster tænder, men prisen er, at den er sammensat af flere forskellige plasttyper, som ikke kan genanvendes, uden at man adskiller dem inden. Det samme gælder den søde dukke til en 50'er importeret fra Kina og den emballage, der er fremstillet af flerlagsfolier, som kødet i supermarkedet er pakket i. Eller hvad med de engangstelte og -madrasser i blød pvc, som hvert år efterlades på landets festivaler, og som egentlig skal på deponi?

-Ikke alt plast er kompatibelt, og man kan ikke nedbryde og genanvende det, så det bevarer de gode mekaniske egenskaber. I Dansk Materiale Netværk har vi beskæftiget os med plastens

egenskaber i mange år og har en dyb viden om polymerer, som vi bringer i spil i en række projekter med deltagelse af kommuner og virksomheder. Vi ønsker at bygge vidensbroer mellem industrien og forskerverdenen og nyttiggøre universiteternes viden. Ofte begynder det hele i produktens designfase, siger netværksdirektør Dorte Walzl Bælum.

Kommuner kortlægger plast i vandløb

Esbjerg og Holstebro Kommuner samt de to danske virksomheder, Desmi EnviRo-Clean og Quantafuel, deltager i et projekt ledet af Dansk Materiale Netværk, som i den første fase går ud på at kortlægge, hvor meget plast der løber fra åer og mindre vandløb direkte ud i havet.

Den opsamlede plast sorteres og typebestemmes - og den del, der ikke kan anvendes til andet og er i fare for ellers

Innovationsnetværket Dansk Materiale Netværk (DMN), som favner de for industrien mest betydningsfulde materialer, plast, stål og aluminium, blev etableret den 1. juli 2014, da Plast Center Danmark i Esbjerg af staten blev opfordret til at etablere et større og bredere netværk omfattende flere materialer end plast og kompositter. Plast Center Danmark, der er tildelt Europa-Kommissionens guldklyngecertifikat, er administrator og facilitator for DMN.

Bag Dansk Materiale Netværk er et konsortium med repræsentanter fra betydningsfulde erhvervsvirksomheder, førende universiteter, fagskoler, GTS-institutter, videnscentre, brancheorganisationer samt kommuner og regioner.

at blive efterladt hvor som helst, kan Quantafuel bruge på egne anlæg til at fremstille værdifuld grøn olie.

Opsamlingsudstyr fra Desmi EnviRo-Clean er i efteråret opsat i Fovrfeld Bæk i Esbjerg og Storåen i Holstebro. Projektet følges tæt af kommunernes internationale miljøorganisation, KIMO, der er med som partner.

-Mængden af affaldsplast fra danske vandløb har ikke tidligere været kortlagt. Med dette projekt får vi testet, om teknikken til at opsamle affald fungerer, og derefter er det vigtigt at få løftet det op på et nationalt niveau, siger national koordinator i KIMO, Ryan Metcalfe.

Internationale undersøgelser viser, at over 80 procent af plasten i havet kommer fra de største floder i verden og andre landbaserede kilder.

Holstebro først med plashandleplan

Holstebro er som den første danske kommune på vej med en plashandleplan, der skal anviser veje til at anvende plast hensigtsmæssigt og genanvende mere af den.

Formanden for Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, Karsten Filsø, har som vicepræsident i KIMO International og næstformand i Danmark både det internationale, nationale og lokale perspektiv.

-Kommunen har ca. 15 kilometer kyststrækning ud til Nordsøen, hvor vi i gennemsnit hvert år indsamler 1,7 tons affald pr. kilometer, heraf 60-70 procent plast. De 350.000 kroner, det koster, ville jeg hellere bruge på hjemmehjælp og andre gode formål. I KIMO

var vi de første til at sætte en plashandleorden, og siden fulgte Danmarks Naturfredningsforening og andre efter. Jeg har det meget godt med, at vi i Holstebro Kommune får en plashandleplan, siger Karsten Filsø.

Esbjerg forener miljø og vækst

Den anden kommune i vandløbsprojektet, Esbjerg, har lavet en plan for den cirkulære økonomi, som også involverer virksomhederne. Det handler ifølge miljøchef Christina Egsvang Føns om at skabe bæredygtig vækst.

-Kommunens politikere har også en vækst dagsorden og vil gerne være med til at understøtte virksomheder, der har et klima- og bæredygtighedsfokus.

Kommunen ønsker vækst, men det skal være med omtanke. Vi skal blive bedre til at se mulighederne i at drive aktiv miljøpolitik, for eksempel at der også er virksomheder, der kan få en forretning ud af at behandle og genanvende affald. Det er ikke miljø udelukkende for miljøets skyld. Den cirkulære tankegang er en integreret del af vores affaldsplan, som vi har til høring lige nu, siger Christina Egsvang Føns.

I december 2019 fremlagde regeringen en plashandleplan, og Dansk Materiale Netværk medvirker gerne med sin faglighed til at rådgive og stå i spidsen for initiativer, der kan fremme hensigtsmæssig brug og genanvendelse af plast.

